

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพครูในการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นสมรรถนะของผู้เรียน วิทยาลัยการอาชีพหนองหาน อำเภอนองหาน จังหวัดอุดรธานี มีรายละเอียดการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับ ดังนี้

1. แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการ
 - 1.1 ความหมายของการประเมินโครงการ
 - 1.2 ความจำเป็นของการประเมินโครงการ
 - 1.3 ความมุ่งหมายของการประเมินโครงการ
 - 1.4 ประโยชน์ของการประเมินโครงการ
 - 1.5 ประเภทของการประเมินโครงการ
 - 1.6 รูปแบบของการประเมินโครงการ
 - 1.7 ขั้นตอนการประเมินโครงการ
2. กระบวนการพัฒนาคุณภาพวงจร PDCA (Deming Cycle)
3. โครงการพัฒนาคุณภาพครูในการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นสมรรถนะของผู้เรียน
4. สภาพทั่วไปของวิทยาลัยการอาชีพหนองหาน
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
6. กรอบแนวคิดในการวิจัย

1. แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการ

1.1 ความหมายของการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการเป็นกระบวนการในการแสวงหาสารสนเทศเพื่อกำหนดคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งดำเนินการอย่างเป็นระบบระเบียบและมีหลักเกณฑ์ ที่สมเหตุสมผลและเชื่อถือได้ นักการศึกษาหลายท่านได้อธิบายความหมายของการประเมินโครงการไว้ดังนี้

เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2551 : 92) ให้ความหมายว่า การประเมินผลนั้นเป็นกระบวนการจำกัดข้อมูลที่ต้องการและทำการเก็บรวบรวมข้อมูล อันเป็นข่าวสารที่ให้ประโยชน์ในการตัดสินใจแนวทางเลือกต่าง ๆ ที่ให้ผลดีในการตัดสินใจ

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2551 : 21) ได้ให้ความหมายว่า หมายถึง กระบวนการที่ก่อให้เกิดสารสนเทศ (เชิงคุณค่า) เพื่อช่วยให้ผู้มีอำนาจตัดสินใจเลือกทางเลือกอย่างมีประสิทธิภาพ

สมคิด พรหมจ้อย (2552 : 29) กล่าวว่า การประเมินเป็นกระบวนการที่ก่อให้เกิดสารสนเทศ เพื่อช่วยให้ผู้บริหารตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นการตรวจสอบความก้าวหน้าของโครงการหรือแผนงานตลอดจนพิจารณาผลสัมฤทธิ์ของโครงการหรือแผนงานนั้นๆ ว่ามีมากน้อยเพียงใด

พิสนุ พงศ์ศรี (2553 : 64) ให้ความหมายการประเมินโครงการว่า หมายถึง กระบวนการตัดสินใจคุณค่าของโครงการในระยะหนึ่งระยะใดหรือทุกระยะ โดยการนำสารสนเทศจากการวัดมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เพื่อตัดสินใจจัดทำโครงการทดลองหรือนำร่องปรับเปลี่ยนขยายผล หรือยกเลิกโครงการ จากความหมายของการประเมินโครงการที่กล่าวมาสรุปได้ว่าการประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ด้วยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ในทุกขั้นตอน ๆ เกี่ยวกับโครงการอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจเลือกแนวทางว่า โครงการดังกล่าวดีหรือไม่อย่างไร ควรที่จะพัฒนา ปรับปรุงโครงการจะดำเนินการต่อหรือยกเลิกโครงการนั้น

1.2 ความจำเป็นของการประเมินโครงการ

โครงการทางสังคมที่มีการลงทุนสูง และมีความสลับซับซ้อนมากขึ้นเท่าใด ความต้องการเทคโนโลยีในการบริหาร การวางแผนอย่างเป็นระบบและการควบคุมคุณภาพเข้าไปแทนที่ การดำเนินการที่ยั่งยืนและแก้ปัญหาแบบวันต่อวัน เพื่อเพิ่มความสามารถในการแก้ปัญหา และสนองตอบความต้องการทางสังคมที่หลากหลาย และสัมพันธ์กับความเป็นมนุษย์ของผู้คนในสังคม จึงเป็นเรื่องเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการมากขึ้นเท่านั้น การบริการสังคมในลักษณะการบริหารโครงการ โดยการแบ่งย่อยโครงการเป็นงานหรือกิจกรรมเพื่อจัดเป็นชุดงาน และหน่วยงานที่รับผิดชอบนั้น งานย่อยต่าง ๆ ในโครงการจะมีการจัดลำดับก่อนหลังในการทำงานเพื่อบรรลุเป้าหมายของโครงการ การประสานงานและควบคุมงานย่อยต่าง ๆ เหล่านี้จะดำเนินการโดยกำหนดเวลาสำเร็จ การจัดลำดับก่อนหลัง การจัดสรรงบประมาณ และบุคลากรตามเงื่อนไขสภาพของการบริการทางสังคมนั้นดำเนินการ และมีความเชื่อโดยทั่วไปว่า ถ้าสามารถดำเนินงานโครงการได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามที่ได้วางแผนไว้ ก็สามารถมั่นใจได้ว่าโครงการบรรลุวัตถุประสงค์ ที่ต้องการได้อย่างแน่นอน

เชิดศักดิ์ โหมวาสินธุ์ (2541 : 5) ความเชื่อดังกล่าวมีโอกาสของความเป็นไปได้ในเชิงเหตุผลหรือในความคิดแต่ในความเป็นจริงแล้ว การดำเนินงานทางสังคม ตามที่วางแผนไว้ล่วงหน้า มีทั้งที่ประสบความสำเร็จสมความปรารถนาและล้มเหลว การแสวงหาความเป็นจริงของผลการดำเนินงานทั้งที่เป็นความสำเร็จหรือผลบวกและผลลบ หรือความล้มเหลว ในการที่ไม่สามารถดำเนินกิจกรรมได้ตามแผนเพื่อบ่งบอกสถานการณ์ที่แท้จริงของโครงการที่เรียกว่า “การประเมินโครงการ” จึงเป็นสิ่งจำเป็นโดยมีเหตุผลของความจำเป็นในการประเมิน ดังต่อไปนี้

1.2.1 คุณภาพของโครงการต้องมีการตรวจสอบ ไม่สามารถทักท้วงว่าไม่ดี โดยไม่มีข้อมูล หรือข้อสนเทศสนับสนุนเพื่อให้เกิดการยอมรับของสาธารณชน และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะหน่วยงานที่สนับสนุนด้านการเงิน ต้องการทราบผลตามโครงการว่ามีประสิทธิภาพเพียงพอกับค่าใช้จ่าย ที่ลงทุนหรือไม่ เพราะโครงการสาธารณะที่รัฐและเอกชนจัดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นโครงการเกี่ยวกับการศึกษา สาธารณสุข การพัฒนาสาธาณูปโภคต่างมุ่งหวังให้โครงการนั้น ๆ ช่วยยกฐานะความเป็นอยู่ของประชาชนในสังคมให้ดีขึ้นกว่าเดิมในความเป็นจริง ถึงแม้ว่าโครงการที่ริเริ่มจากความปรารถนาดี และมีการวางแผนในการดำเนินการเป็นอย่างดีนั้น เมื่อนำเสนอต่อสาธารณะ โครงการแต่ละโครงการยากที่จะได้รับการยอมรับว่ามีคุณภาพ โดยปราศจากความคลางแคลงใจ หากไม่มีรายละเอียดที่บ่งบอกถึงประสิทธิภาพของโครงการสนับสนุน ไม่ว่าจะโครงการนั้นจะเป็นโครงการที่ริเริ่มใหม่ หรือโครงการที่มีการดำเนินการไปแล้ว (เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์. 2541 : 6) ฉะนั้นความต้องการที่จะแสดงถึงคุณค่าและการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพของโครงการแต่ละโครงการ ด้วยข้อสนเทศที่ได้มาจากการค้นคว้า รวบรวม และวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ ที่เรียกว่า การประเมินโครงการจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องกระทำเพื่อยืนยันความต่อเนื่องของโครงการ การปรับปรุงแก้ไขการบริหารโครงการ ตลอดจนการตัดสินใจล้มเลิกโครงการตามแต่ผลที่ได้จากการประเมิน

1.2.2 การระบุความหมายผลของโครงการและการวัดสิ่งที่จะบรรลุถึงความสำเร็จหรือล้มเหลวของโครงการบริการทางสังคม ซึ่งเป็นโครงการที่จัดกระทำกับมนุษย์เป็นสิ่งยุ่งยากกว่าโครงการที่เกี่ยวกับผลผลิตทางอุตสาหกรรม เนื่องจากสิ่งที่ต้องการวัด หรือที่เรียกกันโดยทั่วไปว่า “ตัวแปร” นั้นมีลักษณะ เป็นนามธรรม และซับซ้อนไม่สามารถสังเกตได้โดยตรง ทั้งในลักษณะของคุณภาพและปริมาณ การวัดจะต้องอาศัยวิธีการและเครื่องมือที่มีคุณภาพที่เพียงพอที่จะยอมรับว่าผลการวัดหรือค่าคะแนนที่ได้นั้น บ่งบอกถึงลักษณะการเปลี่ยนแปลงของบุคคลหรือสังคมเป็นผลมาจากโครงการทำให้เกิดได้จริง การกำหนดเครื่องมือสำหรับการวัดตัวแปรด้วยวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เหมาะสมนั้น ขึ้นอยู่กับนักประเมินจะทำความเข้าใจในความหมายของตัวแปรต่าง ๆ และความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเหล่านั้นกับระบบของโครงการ จนสามารถระบุได้ว่าชุดตัวแปรใดเป็นตัวบ่งชี้ (Indicator) ถึงประสิทธิภาพปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และปัจจัยผลผลิต เพื่อที่จะสะท้อนสถานภาพปัจจุบันของโครงการในขั้นตอนของการวางแผน ตัวแปรปัจจัยนำเข้า และกระบวนการจะถูกนำมาพิจารณา มากยิ่งกว่าปัจจัยผลผลิต ขณะที่การประเมินผลผลิตมุ่งที่จะชี้ให้เห็นว่าวัตถุประสงค์ของโครงการประสบความสำเร็จในลักษณะของชุดตัวแปรผลผลิตที่เป็นผลลัพธ์ของโครงการเทียบกับค่าใช้จ่าย และตัวแปรปัจจัยนำเข้า การประเมินโดยยึดวัตถุประสงค์เป็นหลักตามแนวกลุ่มนิยม (Tyler) จะมีความยุ่งยากมากหากวัตถุประสงค์ของโครงการไม่ได้เขียนในลักษณะวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมซึ่งเสนอแนะวิธีการวัด หรือให้ความหมายของตัวแปรให้เหมาะสมสำหรับการรวบรวมข้อมูลแต่เขียนในลักษณะของข้อความที่คาดหวังทั่วไป หรือนโยบายของโครงการ ซึ่งในกรณีเช่นนี้นักประเมินต้องแปลความหมายของวัตถุประสงค์เหล่านั้นให้เป็นตัวแปรที่คาดหวังจากการใช้โครงการ เพื่อสร้างเครื่องมือและวิธีการวัด

ให้มีคุณภาพในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป การกำหนดชุดของตัวแปรตลอดจนการให้ความหมายของตัวบ่งชี้ความสำเร็จหรือล้มเหลวของโครงการเป็นการตัดสินใจเลือกใช้ข้อมูลเพื่อการประเมิน จัดเป็นขั้นตอนสำคัญของการเริ่มต้นประเมินโครงการ การพิจารณาถึงธรรมชาติและรูปแบบของตัวแปร วิธีการวัด การเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดจนการใช้ผลการวัดตัวแปรจะต้องพยายามลดปัญหาที่อาจเกิดขึ้นเนื่องจากข้อจำกัดทางการเมือง (Political Constraint) เพราะการประเมินโครงการมีผลต่อโครงการนับตั้งแต่ต้นนโยบายของสังคม ชุมชน จวบจนผู้ที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ การไม่ยอมรับชุดของตัวแปรว่าเป็นตัวบ่งชี้ประสิทธิภาพของโครงการ ความกลัวผลของการประเมินที่จะกระทบต่อฐานะของตนเองในโครงการ อาจทำให้เกิดการไม่ยินยอมหรือไม่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลเพื่อปกป้องตนเอง อีกทั้งการกำหนดชุดของตัวแปรจะมีความจำกัดในการคาดการณ์ล่วงหน้าถึงการเกิดขึ้นของตัวแปรเหล่านั้นในลักษณะที่เป็นตัวแทนประสิทธิภาพของโครงการซึ่งในความเป็นจริงอาจเกิดเหตุการณ์ที่ทำให้การบริหารโครงการผิดเพี้ยนไปจากแผนดำเนินการได้ การพยายามควบคุมการกำหนดชุดตัวแปร วิธีการวัด และการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยปลอดจากแรงกดดันทางการเมืองเป็นสิ่งที่นักประเมินต้องกระทำ ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความเที่ยงตรงเชื่อถือได้และมีนัยสำคัญเพียงพอในการนำมาใช้อธิบายประสิทธิภาพ และสถานภาพของโครงการที่ทำการประเมิน

1.3 ความมุ่งหมายของการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการที่ถูกต้องอย่างมีระบบมีความสำคัญมาก ทั้งนี้เพราะโครงการในระดับต่าง ๆ ผู้บริหารต่างให้ความสนใจกับข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและความสำเร็จของโครงการ ซึ่งต้องอาศัยการประเมินโครงการที่ถูกต้องมากกว่าความคิดเห็นส่วนบุคคล การประเมินโครงการจึงเป็นส่วนหนึ่งในวิธีการต่าง ๆ แก่ผู้ที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับตัดสินใจเกี่ยวกับอนาคตของโครงการโดยมีผู้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความมุ่งหมายและความสำคัญของโครงการสรุปได้ดังนี้

รัตนะ บัวสนธ์ (2540 : 21) กล่าวว่า ความมุ่งหมายของการประเมินโครงการมีอยู่ 4 ประการ คือ

1. เพื่อการหาข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในการวางแผนในโครงการ
2. เพื่อการหาข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในการปรับปรุงการดำเนินโครงการ
3. เพื่อการหาข้อมูลสารสนเทศที่แสดงถึงความสำเร็จและความสำเร็จของโครงการ
4. เพื่อการหาข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ ที่แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพของโครงการ

Rossi และ Freeman (ประยูร อาษานาม. 2540 : 21-22 ; อ้างอิงมาจาก Rossi and Freeman. 1982) กล่าวถึงการประเมินโครงการมีความมุ่งหมายดังนี้ 1. เพื่อพิจารณาถึงคุณค่าและการคะแนนถึงคุณประโยชน์ของโครงการ 2. เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารโครงการ 3. เพื่อเป็นการตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขการดำเนินโครงการ 4. เพื่อเป็นการวิเคราะห์ข้อดี ข้อจำกัดของโครงการเพื่อเป็นการตัดสินใจในการสนับสนุนโครงการ 5. เพื่อการตรวจสอบว่าการดำเนินโครงการบรรลุถึงเป้าหมายที่วางไว้ได้มากน้อยเพียงใด

ณัฐพันธ์ เจริญนันท (2543 : 15) กล่าวว่า การประเมินโครงการมีความมุ่งหมาย 3 ประการ ได้แก่ 1. เพื่อรวบรวมข้อมูลสำหรับช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติของโครงการหรือเพื่อการตัดสินใจก่อนใช้โครงการ 2. เพื่อรวบรวมข้อมูลสำหรับช่วยในการตัดสินใจแก้ไขและปรับปรุงส่วนประกอบโครงการขณะดำเนินงาน 3. เพื่อรวบรวมข้อมูลสำหรับช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับการขยายโครงการให้มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง หรือการล้มเลิกโครงการ

จากความมุ่งหมายของการประเมินโครงการที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การประเมินโครงการมีความมุ่งหมายเพื่อรวบรวมหรือค้นหาข้อมูลสำหรับช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนการพัฒนา การปรับปรุง และการขยายหรือล้มเลิกโครงการสำหรับการประเมินโครงการ

1.4 ประโยชน์ของการประเมินโครงการ

นักการศึกษาและนักประเมินที่ได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับประโยชน์ของการประเมินโครงการไว้หลายท่าน ดังนี้

เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2551 : 93 - 95) กล่าวถึงประโยชน์ของการประเมินโครงการไว้ดังนี้ 1. ช่วยให้เป็นที่ยอมรับและเป็นที่น่าเชื่อถือจากบุคคลที่เกี่ยวข้องกับโครงการเป็นการรับรองคุณภาพของโครงการ 2. ช่วยให้ผู้สนับสนุนด้านเงินทุนได้รับทราบปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงานของโครงการ โดยอาศัยหลักฐานเชิงประจักษ์จากสภาพการณ์ที่เป็นจริง 3. ช่วยให้อุปสรรคซึ่งเป็นสารสนเทศที่มีคุณค่าสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 4. ช่วยชี้ให้เห็นความสำคัญของแต่ละโครงการตามลำดับก่อนหลัง โดยสามารถทราบได้ว่าโครงการใด มีความจำเป็นเร่งด่วนกว่ากัน ทั้งนี้เพื่อช่วยแก้ปัญหาในการคัดเลือกโครงการ 5. ช่วยให้ได้ข้อมูลป้อนกลับจากผู้รับบริการ ข้อมูลประเภทนี้ทำให้ทราบถึงข้อจำกัด และปัญหาต่างๆ ในการปฏิบัติงาน เพื่อนำมาปรับปรุงโครงการตลอดจนเพื่อก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดี ระหว่างผู้ให้และผู้รับบริการ 6. ช่วยให้ทราบถึงผลผลิตของโครงการทั้งในด้านที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ควบคู่กันไป

สมคิด พรหมจ้อย (2552 : 30) ได้สรุปประโยชน์ของการประเมินโครงการไว้ ดังนี้ 1. ช่วยให้อุปสรรค ข้อมูลและสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนโครงการ ตรวจสอบความพร้อมของทรัพยากรต่าง ๆ ที่จำเป็นในการดำเนินโครงการตลอดจนตรวจสอบความเป็นไปได้ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ 2. ช่วยทำให้การกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจน 3. ช่วยในการจัดหาข้อมูลเกี่ยวกับความก้าวหน้า ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินโครงการ 4. ช่วยให้อุปสรรคข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จ และความล้มเหลวของโครงการเพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจและวินิจฉัยว่าจะดำเนินโครงการในช่วงต่อไปหรือไม่ จะยกเลิกหรือขยายการดำเนินโครงการต่อไป 5. ช่วยให้ได้ข้อมูลที่บ่งบอกถึงประสิทธิภาพของการดำเนินโครงการว่าเป็นอย่างไร 6. เป็นแรงจูงใจให้ผู้ปฏิบัติโครงการ เพราะการประเมินโครงการด้วยตนเองจะทำให้ผู้ปฏิบัติงานได้ทราบผลการดำเนินงาน จุดเด่น จุดด้อยและนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาโครงการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

แอนเดอร์สัน และบอล (รัตนะ บัวสนธ์. 2540 : 18 - 19) ได้อธิบายบทบาทและประโยชน์ของการประเมินโครงการในด้านวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ไว้ 6 ประการ คือ 1. เพื่อช่วยในการตัดสินใจ นำโครงการไปใช้ 2. เพื่อช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินโครงการโดยต่อเนื่องต่อไป 3. เพื่อช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับการปรับปรุงโครงการ 4. เพื่อที่จะได้รับข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการให้ความสนับสนุนโครงการจากแหล่งต่าง ๆ 5. เพื่อที่จะได้รับข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการขัดขวางต่อต้านโครงการจากแหล่งต่าง ๆ 6. เพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจในกระบวนการพื้นฐานต่าง ๆ จากประโยชน์ของการประเมินโครงการที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การประเมินโครงการ มีประโยชน์หลายประการ เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผล ตัดสินคุณค่า ซึ่งไม่เพียงแต่ชี้ให้เห็นผลสำเร็จของการดำเนินงานที่เกิดขึ้นตามที่คาดการณ์ล่วงหน้าไว้เท่านั้น แต่บ่งชี้ให้เห็นผลกระทบของโครงการที่มีต่อบุคคล และชุมชน ที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้การประเมินโครงการมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้บริหารโครงการที่จะบริหารให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างต่อเนื่อง หลีกเลียงและขจัดปัญหาที่เกิดขึ้นขยายหรือปรับโครงสร้างให้สอดคล้องกับความต้องการของบริบทหรืออาจจะระงับโครงการถ้าจำเป็น

1.5 ประเภทของการประเมินโครงการ

มีนักการศึกษาและนักประเมินหลายท่าน ได้แบ่งประเภทของการประเมินโครงการไว้ดังนี้ รัตนะ บัวสนธ์ (2540 : 21) ได้สรุปการแบ่งประเภทของการประเมินโครงการให้ครบวงจรโครงการ ตั้งแต่เริ่มโครงการจนถึงสิ้นสุดโครงการ ไว้ 3 ประเภท คือ 1. การประเมินก่อนการดำเนินงาน (Pre - Evaluation) มีจุดมุ่งหมายเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับการกำหนดและการเลือกทำโครงการ 2. การประเมินระหว่างดำเนินงาน (Implementation - Evaluation) โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อตรวจสอบว่าการดำเนินงานเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้หรือไม่ มีปัญหาและอุปสรรคอะไรบ้าง 3. การประเมินหลังการดำเนินงาน (Post - Evaluation) เป็นการประเมินที่จัดทำขึ้นเมื่อปฏิบัติโครงการเสร็จสิ้นและตรวจสอบว่า การดำเนินโครงการสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้เพียงใด

ประชุม รอดประเสริฐ (2547 : 90) ได้แบ่งประเภทของการประเมินโครงการออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้ 1. การประเมินก่อนดำเนินการ (Pre - Evaluation) 2. การประเมินขณะดำเนินการ (On - Going Evaluation) 3. การประเมินเมื่อโครงการแล้วเสร็จ (End-of-Project) 4. การประเมินหลังเสร็จสิ้นโครงการ (Post-Project Evaluation)

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2551 : 114 - 115) ได้ให้ความเห็นว่าการประเมินโครงการแบ่งได้หลายประเภท ตามแต่จะใช้เกณฑ์ใดเป็นหลักในการแบ่ง ซึ่งสามารถสรุปได้ 6 ประเภท ดังนี้ 1. แบ่งตามหลักยึดในการประเมินค่า 2. แบ่งตามลำดับเวลาที่ประเมิน 3. แบ่งตามจุดมุ่งหมายของการประเมิน 4. แบ่งตามสิ่งที่ถูกประเมิน 5. แบ่งตามรูปแบบการประเมินเป็นหลัก 6. แบ่งตามความแท้จริงของการประเมิน

สมคิด พรหมจ้อย (2552 : 30 - 33) ได้แบ่งประเภทการประเมินโครงการไว้ 3 ลักษณะ ดังนี้ 1. การแบ่งตามจุดมุ่งหมายของการประเมินโครงการ ได้แก่ การประเมินความก้าวหน้า (formative evaluation) และการประเมินผลสรุป (summative evaluation) 2. การแบ่งตามหลักยึดในการประเมิน ได้แก่ การประเมินโดยยึดวัตถุประสงค์เป็นหลักและการประเมินที่อิสระไม่ยึดวัตถุประสงค์ของโครงการ 3. การแบ่งตามลำดับเวลาที่ประเมิน ได้แก่ การประเมินก่อนเริ่มโครงการ การประเมินระหว่างดำเนินการดำเนินโครงการและการประเมินหลังการดำเนินโครงการ

1.6 รูปแบบของการประเมินโครงการ

การประเมินผลโครงการมีประโยชน์ต่อการบริหารโครงการอย่างยิ่ง กล่าวคือ เป็นเครื่องควบคุมให้การดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น จึงมีนักวิชาการเกี่ยวกับการประเมินผลโครงการหลายท่านได้สร้างแบบจำลองการประเมิน (Evaluation Model) ขึ้นโดยมีความแตกต่างกันหลายรูปแบบ เช่น แบบจำลองของไทเลอร์ (Tyler) แบบจำลองของครอนบาคและสคริฟเวน (Cronbach and Scriven) แบบจำลองของสเตค (Steke) แบบจำลองของชิปของแดเนี่ยล แอลสตัฟเฟิลบีม (Daniel L. Stufflebeam) เป็นต้น ทั้งนี้ในแต่ละรูปแบบดังกล่าวนี้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับผลผลิตของโครงการเป็นหลัก อย่างไรก็ตามแนวทางการประเมินที่มีลักษณะจุดเน้นที่คล้ายกันหรือแตกต่างกันของแต่ละรูปแบบนี้อาจเนื่องจากการปรับปรุงหรือพัฒนารูปแบบจากรูปแบบอื่น ๆ ที่มีอยู่ก่อนแล้ว หรืออาจเกี่ยวกับการอาศัยเทคนิคเชิงระบบ (System Approach) เข้ามาเกี่ยวข้อง อย่างไรก็ตามไม่ว่าจะเป็นรูปแบบการประเมินแบบใด ระบบการประเมินจะประกอบไปด้วย ปัจจัยนำเข้าระบบ (Inputs) กระบวนการจัดกระทำกับปัจจัย (Process) และผลผลิต (Outcomes) ซึ่งทั้ง 3 ส่วนนี้จะต่อเนื่องกันตามลำดับและขณะเดียวกันจะมีวงจรหมุนกลับ (Feedback) จึงจะเรียกว่า เป็นระบบที่สมบูรณ์

กลุ่มรูปแบบของการประเมินโครงการนั้นมีนักการศึกษา และนักประเมินได้จัดกลุ่มรูปแบบของการประเมินโครงการ ไว้ดังนี้ รูปแบบการประเมินของไทเลอร์ (Tyler) จึงเป็นการประเมินตามรูปแบบของวัตถุประสงค์และจุดหมายของโครงการ โดยการเปรียบเทียบผลการประเมินก่อนดำเนินการและหลังดำเนินการ 1. การประเมินแบบตอบสนองหรือมีส่วนร่วม (Responsive) เป็นการประเมินที่เน้น กิจกรรมมากกว่าจุดประสงค์ของโครงการและนอกจากนั้นยังมุ่งไปยังปัญหาและสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้ใช้บริหารนั้น 2. การประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship Model) เป็นการประเมินโดยยึดบทบาทของผู้ประเมินโดยไม่ได้ยึดจุดมุ่งหมาย ไม่ได้คำนึงถึงปัญหาหรือข้อโต้แย้งใด ๆ และไม่ได้ประเมินโครงการ โดยการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการ แต่การประเมินเกี่ยวกับผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับโครงการนั้น ๆ ซึ่งเป็นผู้กำหนดแนว (Guidelines) เกณฑ์การประเมินจึงเกิดขึ้นจากการสำรวจตรวจสอบโครงการของผู้เชี่ยวชาญและเกณฑ์ของผู้เชี่ยวชาญกำหนดขึ้น 3. การประเมินเพื่อการตัดสินใจ (Decission-making Model)

Tyler (ดิเรก ศรีสุข. 2540 : 8) เป็นผู้ที่เริ่มต้นบุกเบิกแนวความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินโครงการ เขามีความเห็นว่าการประเมิน คือ การเปรียบเทียบพฤติกรรมเฉพาะอย่าง (Performance) กับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมที่วางไว้ โดยมีความเชื่อว่าจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้อย่างชัดเจนรัดกุม และจำเพาะเจาะจงแล้วจะเป็นแนวทางช่วยในการประเมินได้เป็นอย่างดีในภายหลังจากคำจำกัดความของการประเมินดังกล่าวจะเห็นได้ว่าแนวความคิดของ Tyler ที่ว่าโครงการจะประสบผลสำเร็จหรือไม่ดูได้จากผลผลิตของโครงการว่าตรงตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้แต่แรกหรือไม่เท่านั้น แนวความคิดในลักษณะดังกล่าวนี้เรียกว่า แบบจำลองที่ยึดความสำเร็จของจุดมุ่งหมายเป็นหลัก (Goal Attainment Model or Objective) Tyler มีความเห็นว่าจุดมุ่งหมายของการประเมินนั้นคือ 1. เพื่อตัดสินว่าจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่ตั้งไว้ในรูปของจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมนั้นประสบผลสำเร็จหรือไม่ส่วนใดที่ประสบผลสำเร็จก็อาจเก็บไว้ใช้ได้ต่อไป แต่ส่วนใดไม่ประสบผลสำเร็จก็จะได้ปรับปรุงแก้ไขต่อไป 2. เพื่อประเมินค่าความก้าวหน้าทางการศึกษา ของกลุ่มประชากรขนาดใหญ่เพื่อให้สาธารณชนได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือ เพื่อที่จะช่วยเข้าใจปัญหาและความต้องการทางการศึกษาได้และใช้ข้อมูลนั้นเป็นแนวทางในการที่จะปรับปรุงนโยบายทางการศึกษาที่ส่วนใหญ่เห็นด้วยได้ จะเห็นว่ารูปแบบการประเมินของ Tyler นั้น จะเหมาะสมกับโครงการเรียนการสอนหรือการฝึกอบรมหรือโครงการที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์หรือที่เรียกว่า Summative Evaluation ตามแนวคิดของ Tyler

เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2551 : 63) ได้แบ่งกลุ่มรูปแบบการประเมินออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ดังนี้ 1. กลุ่มรูปแบบการประเมินเพื่อการตัดสินใจ (Decision Oriented Evaluation) ใช้ประเมินที่เป็นระบบ โดยมีขั้นตอนการประเมินที่ครบวงจร เป็นสารนิเทศเพื่อการตัดสินใจที่เหมาะสม 2. กลุ่มรูปแบบการประเมินเพื่อการตัดสินคุณค่า (Value Oriented Evaluation) เป็นการประเมินที่ให้ความสำคัญกับผลผลิตที่เกิดจากโครงการทั้งหมดรวมทั้งสามารถตัดสินคุณค่าได้อย่างเหมาะสมและตรงตามผลการประเมินที่แท้จริง ไม่ว่าจะผลการประเมินจะเป็นดังที่คาดหวังหรือไม่ก็ตามรูปแบบการประเมินโครงการเป็นกรอบหรือแนวความคิดสำคัญที่แสดงให้เห็นถึงกระบวนการหรือรายการประเมิน

สมคิด พรหมจ้อย (2552 : 42) ได้จัดกลุ่มรูปแบบการประเมินออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้ 1. รูปแบบการประเมินที่เน้นจุดมุ่งหมาย (Objective Based Model) เป็นรูปแบบ การประเมินที่เน้นการตรวจสอบผลที่คาดหวังได้เกิดขึ้นหรือไม่ หรือประเมินโดยตรวจสอบผลที่ ระบุไว้ในจุดมุ่งหมายเป็นหลัก โดยดูว่าผลที่เกิดจากการปฏิบัติงานบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ ได้แก่ รูปแบบการประเมินของครอนบาค (Cronbach) และของเคริกแพททริก (Kirkpatrick) 2. รูปแบบการประเมินที่เน้นการตัดสินคุณค่า (Judgmental Evaluation Model) เป็นรูปแบบการประเมินที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลสารสนเทศ สำหรับกำหนดและวินิจฉัยคุณค่าของโครงการนั้น ได้แก่ รูปแบบการประเมินของสเตค (Stake) ของสคริฟเวน (Scriven) และของโพรวัส (Provus) 3. รูปแบบการประเมินที่เน้นการตัดสินใจ (Decision Oriented Evaluation Model) เป็นรูปแบบการประเมิน

ที่จุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลและข่าวสารต่าง ๆ เพื่อช่วยผู้บริหารในการตัดสินใจเลือกทางต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง ได้แก่ รูปแบบการประเมินของเวลช์ (Weish) ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) และของอัลคิน (Alkin)

1.7. ขั้นตอนการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการเป็นกระบวนการที่ต้องจัดทำอย่างเป็นระบบมีขั้นตอน ซึ่งนักการศึกษา นักประเมินหลายท่าน ได้กล่าวถึงขั้นตอนการประเมินโครงการ ดังนี้

สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธ์ (2541 : 13 - 18) ได้เสนอขั้นตอนของกระบวนการประเมินโครงการไว้ 7 ประการ ดังนี้ 1. การกำหนดวัตถุประสงค์ที่จะประเมิน ซึ่งไม่จำเป็นต้องเหมือนกับวัตถุประสงค์ของโครงการแต่ผู้ประเมินอาจจะเปลี่ยนเป้าหมายของโครงการให้เป็นวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมเป็นต้น 2. การเลือกวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด ผู้ประเมินต้องตระหนักว่าวัตถุประสงค์บางข้ออาจจะวัดไม่ได้ในช่วงเวลาที่จะประเมิน 3. การเลือกอุปกรณ์เครื่องมือและกระบวนการให้เหมาะสมกับรายละเอียดของวัตถุประสงค์ที่จะประเมิน 4. การเลือกตัวอย่างต้องคำนึงถึงกลุ่มตัวอย่างที่สามารถเป็นตัวแทนของประชากรได้ดี 5. การกำหนดการวัดและตารางการสังเกต ต้องเลือกเวลาให้เหมาะสมว่าจะทำการวัดอย่างไร เมื่อไร จึงจะได้ข้อสรุปที่ถูกต้อง 6. การเลือกเทคนิควิเคราะห์ต้องหาเทคนิคที่เหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงของข้อมูล 7. การหาข้อสรุปและข้อเสนอแนะ

สุวิมล ติरणานนท์ (2545 : 13 - 14) กล่าวถึงขั้นตอนการประเมินว่าขึ้นอยู่กับสิ่งที่จะประเมิน แบ่งเป็นขั้นตอน ดังนี้ 1. ศึกษารายละเอียดของสิ่งที่ถูกประเมิน 2. ศึกษาความต้องการของผู้ใช้ผลการประเมิน 3. กำหนดประเด็นในการประเมิน 4. กำหนดตัวชี้วัด 5. พัฒนาตัวชี้วัด 6. ออกแบบการประเมิน 7. เก็บรวบรวมข้อมูล 8. วิเคราะห์ข้อมูล 9. แปลผลและสรุปผล 10. จัดทำข้อเสนอแนะในการใช้ผลการประเมิน 11. เขียนรายงาน

ประชุม รอดประเสริฐ (2547 : 32) ได้กำหนดขั้นตอนการประเมินโครงการ ดังนี้ 1. การกำหนดความมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ของการประเมิน 2. การหาความต้องการในการประเมิน 3. การหาเครื่องมือและการรวบรวมข้อมูล 4. การวิเคราะห์ข้อมูล 5. การรายงานข้อมูลและการรายงานผล 6. การติดตามผล

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2551 : 65 - 76) ได้เสนอขั้นตอนการประเมินโครงการไว้ ดังนี้ 1. ทำการศึกษาและวิเคราะห์โครงการที่จะประเมิน ซึ่งมีความสำคัญมาก เนื่องจากการเข้าใจถึงโครงการมากเท่าไร จะทำให้การประเมินตรงวัตถุประสงค์และเป้าหมายมากขึ้น 2. การกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ มีขั้นตอนการตั้งวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ โดยระบุบุคคลหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับโครงการ ระบุเรื่องราวหรือข่าวสารที่บุคคลหรือองค์กรเหล่านั้นต้องการได้จากการประเมินเพื่อประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการในเรื่องต่างๆ และสรุปวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการนั้น ๆ 3. การออกแบบการประเมินโครงการเป็นขั้นตอนที่สำคัญมาก ต้องสอดคล้องกับธรรมชาติของโครงการที่ประเมิน 4. การสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

อันได้แก่ แบบทดสอบแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ เป็นต้น 5. รวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการประเมิน
 6. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการที่เหมาะสม ซึ่งโดยส่วนใหญ่จะใช้เป็นค่านวณร้อยละ ค่าเฉลี่ย
 เลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อเรื่อง (Content Analysis)
 7. วางแผนการเขียนสรุปการประเมินและนำเสนอผู้บริหารหรือผู้เกี่ยวข้องกับโครงการจากขั้นตอนการ
 ประเมินโครงการที่กล่าวมาข้างต้น

2. กระบวนการพัฒนาคุณภาพวงจร PDCA (Deming Cycle)

วีรวิทย์ เลิศไทยตระกูล (2554) กล่าวถึงปรัชญาวงจร PDCA ว่า Dr. William Edwards Deming ได้พัฒนาวงจร PDCA ขึ้นมาจากแนวคิดของ ดร.วอลเทอร์ เอ ชูฮาร์ต (Dr.Walter A. Shewhart) นักควบคุมกระบวนการเชิงสถิติที่เจเบลล์แลบอราทอรี (j Bell Laboratories) ในสหรัฐอเมริกาที่ได้นำเสนอในหนังสือ Statistical Method from the Viewpoint of Quality Control (1930) ในระยะแรกรู้จักวงจร PDCA ในนาม Shewhart Cycle จากนั้น ดร.วิลเลียม เอ็ดเวิร์ดส์เดมมิ่ง (Dr.William Edwards Deming) ได้นำไปพัฒนาปรับใช้ในการควบคุมคุณภาพในวงการอุตสาหกรรมของญี่ปุ่น จึงมีชื่อเรียกว่า Deming Cycle (สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น,2552,21) เริ่มแรก วงจร PDCA เน้นถึงความสัมพันธ์ของ 4 ฝ่ายในการดำเนินธุรกิจเพื่อให้ได้มาซึ่งคุณภาพและความพึงพอใจของลูกค้า ได้แก่ ฝ่ายออกแบบ ฝ่ายผลิต ฝ่ายขายและฝ่ายวิจัยความสัมพันธ์ ทั้ง 4 ฝ่ายจะต้องดำเนินต่อไปอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับคุณภาพสินค้าตามความต้องการของลูกค้าที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาโดยให้ถือว่าคุณภาพต้องมาก่อนสิ่งใด (ศุภชัยอาชีวะระงับโรค, 2547, 76) ต่อมาแนวคิด เกี่ยวกับวงจรเดมมิ่ง (Deming Cycle) ได้ถูกดัดแปลงให้เข้ากับวงจรการบริหารงาน คือ ขั้นตอนการ วางแผน (Plan) ขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Do) ขั้นตอนการตรวจสอบ (Check) และขั้นตอนการปรับปรุงแก้ไข (Act)

ภาพที่1 โครงสร้างของวงจร PDCA

ชนิกันต์ เที่ยรสูตร (2551) กล่าวว่าขั้นตอนทั้ง 4 ขั้นตอนของวงจร PDCA ประกอบด้วย “การวางแผน” อย่างรอบคอบเพื่อ “การปฏิบัติ” อย่างค่อยเป็นค่อยไปแล้วจึง “ตรวจสอบ” ผลที่เกิดขึ้น วิธีการปฏิบัติใดมีประสิทธิภาพที่สุดก็จะจัดให้เป็นมาตรฐาน หากไม่สามารถบรรลุเป้าหมายได้ก็ต้องมองหาวิธีการปฏิบัติใหม่หรือใช้ความพยายามให้มากขึ้นกว่าเดิม โดยที่ขั้นตอนของ PDCA มีดังนี้

2.1 การวางแผน Plan : หมายถึงการตั้งเป้าหมายจากปัญหาหรือโอกาสต่างๆ และสร้างแผนการทำงานหรือกระบวนการเพื่อให้เป้าหมายนี้ประสบความสำเร็จ

2.2 ปฏิบัติ/การทดสอบ Do หมายถึงขั้นตอนการทดสอบ เป็นการลงมือทำและเก็บข้อมูลเพื่อหาจุดอ่อนหรือจุดที่สามารถพัฒนามากขึ้นได้ รวมถึงการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าต่าง ๆ อาจมีการกำหนดโครงสร้างคณะทำงานรองรับ และกำหนดวิธีการและขั้นตอนในการดำเนินงาน เอาไว้อย่างชัดเจน

2.3 การตรวจสอบ Check หมายถึงขั้นตอนการตรวจสอบ เป็นขั้นตอนหาช่องทางและวิธีพัฒนากระบวนการต่าง ๆ ให้เร็วขึ้นหรือมีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมถึงการจัดลำดับความสำคัญของโอกาสและอุปกรณ์ต่าง ๆ ในกระบวนการ ซึ่งขั้นตอนนี้จะเริ่มเมื่อมีการดำเนินโครงการตามข้อที่ 2 ไปแล้ว และประเมินผลการดำเนินงานว่าเป็นไปตามแผนงานที่วางไว้หรือไม่

2.4 การปรับปรุงแก้ไข Action หมายถึงการนำผลประเมินที่ได้มาวิเคราะห์ เพื่อพัฒนาแผนในการปรับปรุงต่อไป ซึ่งในขั้นตอนนี้ควรจะนำเสนอปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหา เพื่อให้สามารถพัฒนาระบบให้ดียิ่งขึ้น

การบริหารงานในระดับต่าง ๆ ทุกระดับตั้งแต่เล็กสุด คือ การปฏิบัติงานประจำวันของบุคคลคนหนึ่งจนถึงโครงการในระดับใหญ่ที่ต้องใช้กำลังคน และเงินงบประมาณจำนวนมากย่อมมีกิจกรรม PDCA เกิดขึ้นเสมอ โดยมีการดำเนินกิจกรรมที่ครบวงจรบ้าง ไม่ครบวงจรบ้างแตกต่างกัน ตามลักษณะงาน และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ในแต่ละองค์กรจะมีวงจร PDCA อยู่หลาย ๆ วง วงใหญ่สุด คือ วงที่มีวิสัยทัศน์และแผนยุทธศาสตร์ขององค์กรเป็นแผนงาน (P) แผนงานวงใหญ่อาจครอบคลุมระยะเวลาต่อเนื่องกันหลายปีจึงจะบรรลุผล การจะผลักดันให้วิสัยทัศน์ และแผนยุทธศาสตร์ขององค์กรปรากฏเป็นจริงได้จะต้องปฏิบัติ (P) โดยนำแผนยุทธศาสตร์มากำหนดเป็นแผนการปฏิบัติงานประจำปีของหน่วยงานต่าง ๆ ขององค์กรแผนการปฏิบัติงานประจำปีจะก่อให้เกิดวงจร PDCA ของหน่วยงานขึ้นใหม่ หากหน่วยงานมีขนาดใหญ่มีบุคลากรที่เกี่ยวข้องจำนวนมากก็จะต้องแบ่งกระจายความรับผิดชอบไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ทำให้เกิดวงจร PDCA เพิ่มขึ้นอีกหลาย ๆ วงโดยมีความเชื่อมโยงและซ้อนกันอยู่ การปฏิบัติงานของหน่วยงาน ทั้งหมดจะรวมกันเป็น (D) ขององค์กรนั้น ซึ่งองค์กรจะต้องทำการติดตามตรวจสอบ (C) และแก้ไขปรับปรุงจุดที่เป็นปัญหาหรืออาจต้องปรับแผนใหม่ในแต่ละปี (A) เพื่อให้วิสัยทัศน์ และแผนยุทธศาสตร์ระยะยาวนั้นปรากฏเป็นจริงและทำให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย และวัตถุประสงค์รวมขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพ

3. โครงการพัฒนาคุณภาพครูในการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นสมรรถนะของผู้เรียน

3.1 ผู้รับผิดชอบโครงการ นายพงษ์ศักดิ์ วงษ์ป้อม

3.2 หลักการและเหตุผล

การที่สถานศึกษาจะจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามนโยบายในการปฏิรูปการศึกษานั้น สิ่งที่เป็นหัวใจสำคัญ คือการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด และบุคคลที่สามารถทำให้การศึกษาเกิดประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด คือครูผู้สอน เพราะครูผู้สอนเป็นตัวกำหนดประสิทธิภาพของนักเรียน นักศึกษา ภารกิจหลักที่สำคัญของสถานศึกษา คือการดำเนินการให้มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นสมรรถนะของผู้เรียน ในสถานศึกษาให้สามารถสร้างเสริมนักเรียนให้มีพัฒนาการทุกด้าน ดังนั้นครูผู้สอนจึงควรได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ความสามารถในด้านจัดกระบวนการเรียนรู้และมีความรู้ทางวิชาการที่ทันต่อเหตุการณ์ การส่งเสริมเทคนิคการจัดการเรียนการสอนและการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นสมรรถนะของผู้เรียน เป็นสำคัญจึงเป็นนวัตกรรมที่มีจุดมุ่งหมายให้ใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาการศึกษา ซึ่งบุคลากรที่สำคัญที่จะเป็นผู้ปฏิบัติภารกิจหลักนี้ให้บรรลุวัตถุประสงค์คือ ครูผู้สอน การจัดทำแผนการสอน จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง และเป็นหัวใจสำคัญของการปฏิรูปการเรียนรู้ เพื่อให้บรรลุผลตามนโยบายของการจัดการศึกษาภายในวิทยาลัยฯ

วิทยาลัยการอาชีพหนองหาน ได้เล็งเห็นความสำคัญดังกล่าว จึงได้จัดโครงการพัฒนาคุณภาพครูในการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นสมรรถนะของผู้เรียน วิทยาลัยการอาชีพหนองหาน ประจำปีการศึกษา 2563

3.3 วัตถุประสงค์

3.3.1 เพื่อพัฒนาคุณภาพครูในการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นสมรรถนะของผู้เรียน วิทยาลัยการอาชีพหนองหาน

3.3.2 เพื่อศึกษาความพึงพอใจ ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะของครูที่มีต่อโครงการพัฒนาคุณภาพครูในการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นสมรรถนะของผู้เรียน วิทยาลัยการอาชีพหนองหาน

3.4 เป้าหมาย

3.4.1 เชิงปริมาณ

ครูผู้สอน 75 จำนวน

3.4.2 เชิงคุณภาพ

ครูผู้สอนครูทุกคนมีความรู้ ความเข้าใจ มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นสมรรถนะของผู้เรียน และการเขียนแผนการสอน/แผนการฝึก

ครูผู้สอนมีแผนการจัดการสอนแบบบูรณาการจัดทำแผนการสอนทุกสาขาวิชา

3.5. สถานที่ วิทยาลัยการอาชีพหนองหาน

3.6. ระยะเวลาดำเนินการ

3.6.1 ช่วงที่ 1 วันที่ 30 -31 พฤษภาคม 2563

ช่วงที่ 2 วันที่ 1-30 มิถุนายน 2563

ช่วงที่ 3 วันที่ 3 กรกฎาคม 2563

3.6.2 ห้องประชุมบ้านเชียง 4 วิทยาลัยการอาชีพหนองหาน

3.7. วิธีดำเนินการ

7.1 เสนอโครงการ

7.2 แต่งตั้งคณะกรรมการ

7.3 ดำเนินโครงการ

7.4 สรุปผลการดำเนินงาน

3.8 งบประมาณดำเนินการ ประมาณ 20,000 บาท

3.9 การประเมินผลโครงการ

3.9.1 แบบประเมินก่อนอบรม/หลังอบรม

3.9.2 ประเมินผลเมื่อเสร็จสิ้นโครงการ

3.10. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

3.10.1 ครูผู้สอนเกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ ที่มุ่งเน้นสมรรถนะของผู้เรียน ส่งผลให้ผู้เรียนมีทักษะ สมรรถนะวิชาชีพตามที่หลักสูตรกำหนด

3.10.2 ครูผู้สอนเกิดความรู้ความเข้าใจการจัดทำแผนการสอน/แผนการฝึก ที่มุ่งเน้นสมรรถนะของผู้เรียน

3.10.3 ครูผู้สอนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนางานด้านการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นสมรรถนะของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. สภาพทั่วไปของวิทยาลัยการอาชีพหนองหาน

4.1 ข้อมูลทั่วไปวิทยาลัยการอาชีพหนองหาน

วิทยาลัยการอาชีพหนองหานเป็นสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ประกาศจัดตั้งเมื่อวันที่ 18 มิถุนายน พ.ศ. 2540 ตามโครงการจัดตั้งวิทยาลัยการอาชีพระดับอำเภอของกรมอาชีวศึกษาตามโครงการรัฐบาล โดยกระทรวงศึกษาธิการ เป็นการขยายโอกาสทางการศึกษาด้านวิชาชีพให้กว้างยิ่งขึ้นเพื่อให้สอดคล้องเพียงพอต่อความต้องการของประชาชนในชนบท และตรงตามความต้องการของการแรงงานในท้องถิ่นรวมทั้งให้ก้าวทันต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมส่วนรวมของประเทศให้มีคุณภาพในการประกอบอาชีพและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น (วิทยาลัยการอาชีพหนองหาน, 2563)

วิทยาลัยการอาชีพหนองหาน ตั้งอยู่ 572 หมู่ที่ 19 ถนนหนองหาน - กุมภวาปี ตำบลหนองหาน อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี รหัสไปรษณีย์ 41130 บนเนื้อที่ 40 ไร่ 1 งาน 47 ตารางวา โทรศัพท์ /โทรสาร 0-422-612-89 เว็บไซต์ www.nonghan.ac.th

อีเมล nonghan_nhc@hotmail.com

ปัจจุบันวิทยาลัยการอาชีพหนองหาน ได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2545 ปรับปรุง พ.ศ. 2546 และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2562 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ. 2563 และหลักสูตรระยะสั้นที่หลากหลาย
ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ ของสถานศึกษา

ปรัชญา

“ ปัญญาเลิศ เชิดชูคุณธรรม เป็นผู้นำอาชีพ ”

“ เอกลักษณ์ คือ เป็นศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน ”

“ อัตลักษณ์ คือ ผู้สำเร็จการศึกษาจบแล้วมีงานทำ ”

วิสัยทัศน์ (Vision)

ยกระดับสถานศึกษา ผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน ระดับสากล ร่วมมือกับชุมชน เน้นคุณธรรม จริยธรรม น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

พันธกิจ (Mission)

พันธกิจที่ 1 การพัฒนาบุคลากรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพผู้เรียนสู่ความเป็นผู้นำวิชาชีพ ด้านอาชีวศึกษา

พันธกิจที่ 2 การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ การวิจัยและพัฒนา ด้านอาชีวศึกษาอย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน

พันธกิจที่ 3 การส่งเสริมและการจัดการอาชีวศึกษาโดยการสร้างความร่วมมือกับสถานประกอบการและชุมชน

พันธกิจที่ 4 การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสื่อสารและสารสนเทศเพื่อจัดการเรียนการสอนและบริการวิชาการและวิชาชีพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศแก่ชุมชน

พันธกิจที่ 5 การเพิ่มปริมาณผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาในโรงเรียนมัธยมและการเทียบโอนประสบการณ์ผู้ปฏิบัติงาน

4.2 สภาพชุมชน เศรษฐกิจ สังคม

จำนวนประชากรในเขตอำเภอหนองหาน มีจำนวนประมาณ 90,000 คน อาชีพของประชากรส่วนใหญ่ทำการเกษตรกรรม เช่น ทำนา ทำไร่ ทำสวน และฟาร์ม ส่วนอาชีพที่รองลงมาคือ ค้าขาย รับจ้าง เป็นต้น อำเภอหนองหานแบ่งการปกครองเป็น 12 ตำบล ประเพณีวัฒนธรรมของประชากรในแต่ละรอบปีเหมือนกับประเพณีวัฒนธรรมของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เช่น วัฒนธรรมประเพณี วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ขาดิ พระมหากษัตริย์ และงานมรดกโลกบ้านเชียง

ความร่วมมือของชุมชนที่มีต่อสถานศึกษา มีทั้งหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจและอำเภอ ตำบล หมู่บ้าน ได้ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมของวิทยาลัยฯ ในด้านต่าง ๆ เช่น สนับสนุน

การจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมตามประเพณีวัฒนธรรมในท้องถิ่น ความร่วมมือในการต่อต้านสิ่งเสพติดและพฤติกรรมเสี่ยงของนักศึกษา กิจกรรมทางศาสนา เป็นต้น (วิทยาลัยการอาชีพหนองหาน, 2563)

4.3 การบริหารจัดการวิทยาลัยการอาชีพหนองหาน

วิทยาลัยการอาชีพมีการบริหารจัดการภายใต้ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2552 โดยแบ่งออกเป็น 4 ฝ่าย ได้แก่

4.3.1 ฝ่ายวิชาการ

4.3.2 ฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา

4.3.3 ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ

4.3.4 ฝ่ายบริหารทรัพยากร

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 งานวิจัยในประเทศ

มนต์เมืองใต้ รอดอยู่ (2563) ได้ศึกษาเรื่องการประเมินโครงการยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้สู่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอิงฐานนวัตกรรมผ่านแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ การศึกษานี้เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินโครงการตามรูปแบบ CIPP มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินกระบวนการและ ผลผลิตของโครงการยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้สู่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอิงฐานนวัตกรรมผ่านแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โรงเรียนราชินีบูรณะ จังหวัดนครปฐม ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินโครงการตามรูปแบบการประเมินเชิงระบบ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณะครู จำนวน 145 คน จำแนกเป็นผู้ให้ข้อมูลด้านกระบวนการและด้านผลผลิต จำนวน 110 และ 35 คน ตามลำดับ ในปีการศึกษา 2562 ของโรงเรียนราชินีบูรณะ จังหวัดนครปฐม และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบทดสอบ และแบบบันทึก การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที่ ผลการศึกษาปรากฏตั้งนี้ ด้านกระบวนการ พบว่าการดำเนินงานตามโครงการเป็นไปตามแผนงานที่กำหนดและมีประสิทธิภาพทั้งในด้านการวางแผน การปฏิบัติ การตรวจสอบ และการปรับปรุงการดำเนินงาน และด้านผลผลิต พบว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการที่กำหนด นั่นคือ หลังเข้าร่วมโครงการคณะครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสร้างนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ผ่านแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สูงกว่าก่อนเข้าร่วมโครงการ มีกระบวนการพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้ผ่านแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพอยู่ในระดับดีเยี่ยม และเกิดนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง คิดเป็นจำนวนร้อยละ 65.71

กัลยกร พรมนาไร่ (2563) ได้ศึกษาเรื่องการประเมินโครงการพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการสร้างระบบพี่เลี้ยง โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาผ้าไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความเหมาะสม และความสอดคล้องของสภาพแวดล้อม (บริบท : Context) ด้านความต้องการจำเป็นในการพัฒนาครู ของโรงเรียนในสังกัด เพื่อประเมินความพร้อมในด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ของโครงการ ด้านข้อมูลพื้นฐานของผู้เข้ารับการอบรม และกระบวนการระบบพี่เลี้ยง เพื่อประเมินกระบวนการ (Process) การดำเนินโครงการ ในด้านการวางแผน การนำไปปฏิบัติการนิเทศติดตาม ประเมินผล และการรายงาน และเพื่อประเมินผลลัพธ์ (Outcomes : IEST) ของโครงการ ด้านผลกระทบ (Impact Evaluation) การประเมินประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation) การประเมินความยั่งยืน (Sustainability Evaluation) และการประเมินการถ่ายทอดส่งต่อ (Transportability Evaluation) การประเมินครั้งนี้ได้ใช้รูปแบบการประเมิน โดยประยุกต์ใช้รูปแบบ CIPIEST ของ Daniel L. Stufflebeam ซึ่งเป็นรูปแบบการประเมิน ที่เหมาะสมตามวัตถุประสงค์ของการประเมิน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับโครงการฯ ประกอบด้วย ครูผู้สอน ผู้บริหาร มีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ ประเด็นการสนทนากลุ่ม แบบสำรวจตนเอง และการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาผ้าไร่ ทั้ง 10 แห่ง จำนวน 40 คน ครูพี่เลี้ยง จำนวน 10 คน ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ผู้ให้ข้อมูลเพื่อกำหนดกรอบการประเมินและตัวชี้วัด รวมทั้งสิ้น 78 คนประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ครูผู้สอน จำนวน 40 คน ครูพี่เลี้ยง จำนวน 10 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 10 คน พี่เลี้ยงจากกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา ที่มีความเชี่ยวชาญในการประเมิน และการดำเนินโครงการ จำนวน 10 คน ผู้บริหารจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 จำนวน 3 คน ผู้ให้ข้อมูลในการประเมินโครงการ รวมทั้งสิ้น จำนวน 50 คน ประกอบด้วย ครูผู้สอน จำนวน 40 คน ครูพี่เลี้ยง จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม สรุวจิตใจ (Checklist) มาตรฐานค่า 5 ระดับ (Likert, 1932) และแบบสอบถามวัดความพึงพอใจ มาตรฐานค่า 5 ระดับ ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน และทดลองใช้เครื่องมือก่อนนำไปใช้จริง ผลการประเมินโครงการ ผลการประเมินบริบท (Context Evaluation) สภาพแวดล้อมในการจัดทำโครงการ พบว่า ความต้องการจำเป็นของโครงการ มีวัตถุประสงค์สอดคล้องกับนโยบายทางการศึกษาทุกระดับ มีความต้องการจำเป็นในการจัดทำโครงการ เพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียน และมีความเหมาะสมกับสภาพชุมชนทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าของโครงการ (Input Evaluation) พบว่า ครูผู้สอนที่เข้าร่วมโครงการมีความพร้อม

และมีความสมัครใจที่จะพัฒนาวิชาชีพของตนเอง ผลการประเมินกระบวนการของโครงการ (Process Evaluation) ซึ่งเป็นการประเมินการปฏิบัติตามแผน และประเมินในขณะดำเนินงาน เพื่อตรวจสอบกิจกรรมเวลา ทรัพยากรที่ใช้ในโครงการ และมีการตรวจสอบติดตามผลการดำเนินงานเป็นระยะ ๆ มีผลการประเมินในระดับ ดี ถึงดีเยี่ยม ผลการประเมินผลลัพธ์ (IEST Evaluation) ด้านผลกระทบ (Impact Evaluation) พบว่า ครูสามารถสร้างผลงานทางวิชาการ หรือนวัตกรรมการเรียนการสอน เกิดเครือข่ายร่วมพัฒนาวิชาชีพ และเครือข่ายครูร่วมนิเทศ ลดภาระงานของผู้บริหาร และศึกษานิเทศก์ ในการนิเทศการเรียนการสอน เพิ่มทักษะการนิเทศภายในให้ครูโดยใช้ระบบพี่เลี้ยง (Mentoring System) และการสอนแนะ (Coaching) ด้านประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation) การดำเนินโครงการ พัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการสร้างระบบพี่เลี้ยง โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาเฝ้าไร่ ส่งผล ในการช่วยเหลือครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถ ด้านภาษา (Literacy) ด้านคำนวณ (Numeracy) และเชิงเหตุผล (Reasoning Ability) และการทำวิจัยในชั้นเรียน และผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อโครงการ พบว่า ความพึงพอใจของครูผู้สอน ครูพี่เลี้ยง และผู้บริหาร ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีความพึงพอใจในการดำเนินงานโครงการฯ ในระดับมาก ด้านความยั่งยืน (Sustainability Evaluation) ครูมีความมุ่งมั่น มีแรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์ แสวงหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ เกิดความภาคภูมิใจในความสำเร็จ มีความสามารถในการทำวิจัย และผลเชิงประจักษ์ที่ครูสามารถส่งผลงานเพื่อเลื่อนวิทยฐานะครู และผู้บริหารที่มีวิทยฐานะสูงเพิ่มขึ้น และส่งผลงานร่วมแข่งขันงานศิลปหัตถกรรมทางวิชาการ ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และระดับประเทศ ด้านการถ่ายทอดส่งต่อ (Transportability Evaluation) มีครูพี่เลี้ยง (Mentor) เป็นครูต้นแบบในการจัดการเรียนการสอนเพิ่มมากขึ้น มีการขยายผลเกิดระบบการนิเทศภายในที่เป็นระบบ โดยใช้กระบวนการนิเทศแบบพี่เลี้ยง กระบวนการนิเทศแบบสอนแนะ เกิดการเรียนรู้เทคนิคใหม่ๆ สามารถนำเทคนิคการเรียนการสอนใหม่ๆสู่การพัฒนาผู้เรียน ซึ่งส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนสูงขึ้น

ภาตี ขุนนนท์ (2563) ได้ศึกษาเรื่องประเมินโครงการพัฒนาครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนของวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินโครงการพัฒนาครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนของวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง โดยประยุกต์ใช้ทฤษฎี CIPP คือ ด้านสถานะแวดล้อมด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต กลุ่มตัวอย่าง เป็นครูผู้สอน จำนวน 63 คน และนักเรียน นักศึกษา จำนวน 322 คน รวมทั้งหมด 385 คน เครื่องมือ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และแบบสอบถามความพึงพอใจของครู และนักเรียน นักศึกษา สถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย

และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการประเมินโครงการพัฒนาครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนของวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก สำหรับผลการประเมินความพึงพอใจของครูที่มีต่อการดำเนินงานโครงการพัฒนาครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนของวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง โดยรวมมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด และผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียน นักศึกษาที่มีต่อการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนของครูวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง โดยรวมมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน นักศึกษา จำนวนงานวิจัยในชั้นเรียนของครูเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา สรุปผลการประเมินโครงการพัฒนาครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนของวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง มีความเหมาะสม และเป็นประโยชน์ต่อครู และนักเรียน นักศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง

พัชนี ศรีอ่อน (2551: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพครูในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนเซนต์โยเซฟ ท่าแร่ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยใช้รูปแบบประเมินแบบ “ชิปป โมเดล” (CIPP MODEL) 3 ด้าน คือ ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการและด้านผลผลิต กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 282 คน ประกอบด้วยครู 82 คน นักเรียน 200 คน ในโรงเรียนเซนต์โยเซฟ ท่าแร่ ผลการวิจัย พบว่า 1) การประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพครูในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนเซนต์โยเซฟ ท่าแร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนครเขต 1 ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต อยู่ในระดับมาก 2) การวิจัยครั้งนี้ได้เสนอแนวทางพัฒนาคุณภาพครูในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนเซนต์โยเซฟ ท่าแร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1 เฉพาะด้านกระบวนการและด้านผลผลิต

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2555 : 127) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน วัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ใช้ระเบียบวิธีวิจัย และพัฒนา 3 ขั้นตอน คือ 1) การระบุประเด็นปัญหาข้อเสนอเชิงนโยบาย โดยศึกษาจากเอกสาร และเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสนทนากลุ่มกับครู ผู้บริหาร สถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ ผู้ปกครอง และนักเรียน รวมทั้งสิ้น 314 คน แล้วสังเคราะห์เป็นประเด็น ปัญหาการพัฒนา 2) การพัฒนาทางเลือกข้อเสนอเชิงนโยบาย ใช้ผลการสังเคราะห์ร่างข้อเสนอเชิง นโยบาย และประเมินเชิงวิพากษ์โดยผู้ทรงคุณวุฒิ และบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง แล้วปรับร่าง ข้อเสนอเชิงนโยบาย 3) การพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบาย ประเมินเชิงวิพากษ์ร่างข้อเสนอเชิงนโยบายโดย บุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง ได้ข้อเสนอเชิงนโยบายการพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษา 4 ประเด็น คือ 1) จัดระบบ และกลไกในการพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษา

ให้มีคุณภาพสามารถ จัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการ และสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน ที่ส่งผลถึงคุณภาพ ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) พัฒนาระบบการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ ที่เอื้อต่อการปฏิบัติ งานของครูและบุคลากรทางการศึกษา 3) จัดระบบการส่งเสริม สนับสนุน การจัดการเรียนการสอนให้ เอื้อต่อการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา และ 4) จัดระบบ การเสริมสร้างขวัญกำลังใจ และความก้าวหน้าในวิชาชีพของครู และบุคลากรทางการศึกษา

นันทวัน จันทกรกลีน (2557: 25-37) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาปัญหาและแนวทางการบริหารจัดการคุณภาพ ในการพัฒนาทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนบานเนินมะปราง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 พบว่า 1) ปัญหาการบริหารจัดการคุณภาพ ในการพัฒนาทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนบานเนินมะปราง ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ดานที่มีค่าเฉลี่ยของปัญหาสูงสุดได้แก่ ดานทักษะสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยีมีปัญหาลดรองลงมา ได้แก่ ปัญหาดานทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม และปัญหาดานทักษะชีวิตและการทำงานโดยมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2) ผลการศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการคุณภาพในการพัฒนาทักษะ ผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ (1) ดานทักษะชีวิตและการทำงาน แนวทางการบริหารจัดการคุณภาพ ผู้บริหาร และคณะครูควรประชุมเพื่อที่จะศึกษาขอบกพร่องวิธีการดำเนินงาน เพื่อลำดับ ความสำคัญของปัญหาที่จะแก้ไขก่อนหลังและทำความเข้าใจปัญหาพร้อมกันวางแผนการดำเนินงาน ด้วยการจัดอันดับความสำคัญของปัญหากำหนดวิธีการที่ได้จากการวิเคราะห์ปัญหา นำเอาผลที่ได้ มาวิเคราะห์ มีการประเมินผลของการจัดกิจกรรมว่ามี การดำเนินงานตามแผนที่วางไว้หรือไม่ ร่วมกันจัดทำมาตรฐานเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติให้ดียิ่งขึ้นไปอีก (2) ดานทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม แนวทางการบริหารจัดการคุณภาพ ควรร่วมกันคัดเลือกและกำหนดปัญหาที่จะดำเนินการนำมาลำดับ ปัญหาที่จะทำก่อน-หลังได้ร่วมกัน ทำความเข้าใจปัญหาและปรับปรุงไปในทางเดียวกันรวมกัน ในการวางแผนการดำเนินงานความสำคัญของปัญหาที่จะแก้ไขก่อนหลัง และนำเอาผลที่ได้มาวิเคราะห์ มีการประเมินผลของการจัดกิจกรรมว่ามี การดำเนินงานตามแผนที่วางไว้หรือไม่ ร่วมกันจัดทำมาตรฐาน (3) ทักษะสารสนเทศ สื่อ เทคโนโลยี แนวทางการบริหารจัดการคุณภาพ ผู้บริหาร ควรส่งเสริม การสร้างบรรยากาศของการทำงานมีความเป็นกันเอง สร้างสรรคส่งเสริมความ ไว้วางใจกัน ในการทำงานมีการมอบหมายงานอย่างชัดเจน ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการประเมินผลการทำงานของทีม และผู้บริหารต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาทีมงานให้เข้มแข็ง

นวพร ชลารักษ์ (2558: 64) ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทของครูกับการเรียนการสอนในศตวรรษ ที่ 21 การเปลี่ยนแปลงในยุคศตวรรษที่ 21 ส่งผลต่อวิถีชีวิตของคนในสังคมระบบการศึกษาจึงจำเป็นต้อง พัฒนาเพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนี้ด้วย เดิมการศึกษามุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะเพียง อานออกเขียนได้ (Literacy) เท่านั้น แต่สำหรับในศตวรรษที่ 21 ต้องมุ่งเน้นให้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ การปฏิบัติและการสร้างแรงบันดาลใจไปพร้อมกัน กล่าวคือ จะไม่เน้นเพียงผู้รับ (Passive Learning) อีกต่อไป แต่ผู้เรียนต้องฝึกการเรียนรู้จากการลงมือ ปฏิบัติและการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (Active

Learning) โดยมีครูเปน “โค้ช” ที่คอยออกแบบการเรียนรู้ช่วยให้ ผู้เรียนบรรลุผลได้ ประการสำคัญคือ ครูในศตวรรษที่21จะต้องไม่ตั้งตนเปน “ผู้รู้” แต่ต้องแสวงหาความรู้ไปพร้อม ๆ กันกับผู้เรียนในขณะเดียวกัน

ทองม้วน โยธชัย และ ไพบุลย์ ลีम्मณี (2561) ได้ทำการวิจัย เรื่อง โปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่า 1) องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มี 5 องค์ประกอบ ผลการประเมินโดยรวมและรายด้านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 2) สภาพปัจจุบันของครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน สภาพที่พึงประสงค์ของครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และ 3) โปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระยะเวลาเข้ารับการพัฒนาจำนวน 61 ชั่วโมง โดยผู้ทรงคุณวุฒิประเมินด้านความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

เจมส์ และ วิคคอฟฟ์ (James & Wyckoff, 2020) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับกาประเมินผลครูและการลาออก การเข้าใหม่ของครูในโรงเรียนในวอชิงตัน ดี ซี การศึกษาพบว่า การลาออกของครูถือเป็นปัญหาที่มีมายาวนานที่มีต่อนโยบายการศึกษา และอาจส่งผลให้นักเรียนต้องเสียค่าใช้จ่ายจำนวนมาก นโยบายของรัฐบาล มักจะกล่าวถึงการลาออกของครูอย่างกว้าง ๆ แต่ผลกระทบกลับส่งผลโดยตรงกับนักเรียนและระบบการเรียนการสอน ทำให้การเรียนการสอนหยุดชะงัก เพราะขาดครู เกิดผลกระทบต่อประสิทธิภาพการเรียนการสอนในห้องเรียนเป็นอย่างมาก งานวิจัยที่ผ่านมาได้แสดงให้เห็นถึงผลกระทบที่หลากหลายของการประเมินผลการสอนของครู แต่ยังไม่มีการศึกษาที่ศึกษาถึงกรณีที่มีครูลาออกไป และการสมัครครูเข้ามาสอนใหม่ ว่ามีประโยชน์ หรือ ประสิทธิภาพแตกต่างกันอย่างไร การศึกษาพบว่าประสิทธิภาพที่มีต่อนักเรียนในตอนแรก ๆ อาจหายไป หรือ อาจจะน้อยลงหรือหมดลง และเป็นไปได้ยากที่จะมีครูที่มีประสิทธิภาพมากกว่าเข้ามาแทน ผลกระทบนี้ จึงเป็นปัญหาที่เกิดขึ้น การศึกษาได้ทดสอบการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการประเมินผลในองค์ประกอบของครูที่เข้าและออกโรงเรียนในวอชิงตัน ดี.ซี. ผลกระทบของการลาออกส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และพบว่าการลาออกของครู ส่งผลให้การพัฒนาทักษะการสอนของครูลดลง และผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนก็ลดลงอย่างต่อเนื่อง จากการศึกษาการประเมินผล พบหลักฐานเพียงเล็กน้อยเท่านั้นที่แสดงว่าการลาออกของครูทำให้มีประสิทธิภาพการสอนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น

คราฟท์ และ คณะ (Kraft. et al. 2020) ได้ทำการศึกษาในเรื่อง การประเมินประสิทธิภาพการทำงานของครู โดยผู้อำนวยการเป็นผู้ประเมิน เป็นการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของการพัฒนาทักษะครูโดยใช้ข้อมูลแบบสำรวจเกี่ยวกับคะแนนผลงานตามแนวความคิดของผู้อำนวยการ การศึกษาที่ผ่านมาได้ทำวิจัยเกี่ยวกับการปรับปรุงประสิทธิภาพ

การทำงานของครู มุ่งเน้นไปที่การวัดประสิทธิภาพเป็นสำคัญ แต่ที่ขาดไปอย่างหนึ่ง คือ การศึกษา ประสิทธิภาพของครูในการจัดการเรียนการสอน กับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนในการทดสอบมาตรฐาน การประเมินให้คะแนนผลงานจะเน้นข้อมูลโดยละเอียดเกี่ยวกับทักษะเฉพาะ การใช้วิธีการให้ ผลตอบแทนต่อประสบการณ์ของครูที่มีคะแนนโดดเด่น พบว่าโดยเฉลี่ยแล้ว ครูมีการปรับปรุงตนเองขึ้น อย่างมากและรวดเร็วในแนวทางปฏิบัติในการสอนของครู ที่มีการสอนใน 10 ปีแรกของการทำงาน ซึ่งเป็นความแตกต่างอย่างมากในอัตราการปรับปรุงของครูแต่ละคน นอกจากนี้ การศึกษานี้ ได้จัดทำ ข้อมูลเกี่ยวกับการให้คะแนนครู ประกอบด้วยข้อมูลที่สำคัญเกี่ยวกับประสิทธิผลของครู ในเขต ที่ทำการศึกษ ผู้อำนวยการจะประเมินครู จากการปฏิบัติงานในภาพรวมทั้งหมด แทนที่จะประเมิน เป็นส่วน ๆ โดยรวมพบว่าการให้คะแนนประเมินผลการปฏิบัติงาน ไม่ได้มีการเปรียบเทียบผลคะแนน การประเมินที่ได้ประเมินครั้งก่อนหน้านั้นมาเปรียบเทียบ และไม่ได้มีการบันทึกผลคะแนนการประเมิน ทั้งในรอบปัจจุบันและก่อนหน้านั้น การศึกษานี้ จึงเป็นการให้ข้อมูลเชิงลึกใหม่ๆ เกี่ยวกับการปรับปรุง ประสิทธิภาพของครูและการเปลี่ยนแปลงในการพัฒนาครูในด้านทักษะการสอนและครูแต่ละคน

เอเกรซิทซ์ (Egretitz, 2020) ได้ศึกษาผลที่เกิดขึ้นจากการเรียนการสอนโดยใช้โครงการ เป็นฐาน (PBL) ในนักศึกษาระดับปริญญาตรี เอกปฐมวัย ที่มีการบูรณาการความรู้ระหว่าง 4 ได้แก่ Science , Technology , Engineering and Mathematics ซึ่งได้แก่ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ โดยรูปแบบการเรียนรู้ที่นำเอาแกนหลักของสาขาวิชาเหล่านี้มาผสม รวมกัน โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อศึกษาผลที่เกิดจากการเรียนการสอนโดยใช้โครงการเป็นฐาน วิธีวิจัยในการศึกษา โดยใช้เหตุการณ์ปัจจุบันที่สำคัญ และ การสัมภาษณ์ออนไลน์กับนักศึกษาที่กำลังศึกษา ในหลักสูตร และนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาจำนวน 6 คน สอบถามปัญหาเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อ ระบบการเรียนการสอนแบบ การใช้โครงการเป็นฐาน (PBL) เป็นการพลิกโฉมงานวิจัยไปสู่การปฏิบัติ ในห้องเรียน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการมีการเปลี่ยนแปลงด้านมุมมองเกี่ยวกับ กระบวนการจัดการเรียนการสอน และเกิดการเรียนรู้อย่างชัดเจน

Bonnes (สุชาติ เพ็งศรี. 2541: 263; อ้างอิงมาจาก Bonnes. 1996: Abstract) ได้ทำการศึกษาศึกษาการฝึกงานเพื่อพัฒนาโปรแกรมการพัฒนาบุคลากรซึ่งจะสอนครูในการใช้เทคนิค การประเมินการรู้หนังสือที่สอดคล้องกับการปฏิบัติการสอนในปัจจุบัน กลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วม ในโครงการนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนประถมศึกษาจำนวน 18 คน วิธีการศึกษา โปรแกรมการพัฒนาบุคลากร ดำเนินการติดต่อกัน 2 วัน การนำเสนออย่างหนึ่งดำเนินการเป็นเวลา 8 ชั่วโมง สังกัดครูจำนวน 9 คน ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ความต้องการเริ่มแรกสำหรับโปรแกรมการพัฒนาบุคลากรที่ประเมิน การรู้หนังสือปรากฏชัดเจน ในขณะที่ดำเนินการวิเคราะห์ความต้องการโดยอาจารย์ใหญ่ประจำ อาคารเรียน ได้พัฒนาแบบสอบถามเพิ่มเติมขึ้นมาอีก 1 ฉบับ และได้สนับสนุนความต้องการของครู ในด้านการฝึกอบรมการประเมินการรู้หนังสือซึ่งสอดคล้องกับการปฏิบัติการสอนของครูเหล่านี้ การไปเยี่ยมศึกษาที่ตั้งโรงเรียนกระทำกับกลุ่มตัวอย่างทุกคนที่ฝึกปฏิบัติงาน วารสารทางวิชาการ

ด้านการเรียนรู้ส่วนบุคคลได้จัดทำและให้วิธีการประเมินโครงการนั้นรวมทั้งการอ้างอิงเอกสารที่เกี่ยวข้องกับความก้าวหน้าเป็นรายบุคคลวิธีการอื่น ๆ ที่ใช้ประเมินโครงการและการอ้างอิงเอกสาร ได้แก่ การใช้แบบสอบถามก่อนการพัฒนาบุคลากร บันทึกเรื่องเล่าสั้น ๆ การสังเกตการประชุมกลุ่ม และการสนทนากลุ่ม ผลการศึกษาพบว่ามีความต้องการฝึกอบรมในด้านการประเมินการรู้หนังสือสำหรับครูเหล่านี้ซึ่งได้ย้ายจากโปรแกรมดั้งเดิมไปสู่โปรแกรมที่อาศัยวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเป็นสำคัญหรือโปรแกรมภาษาทั้งหมดแล้ว

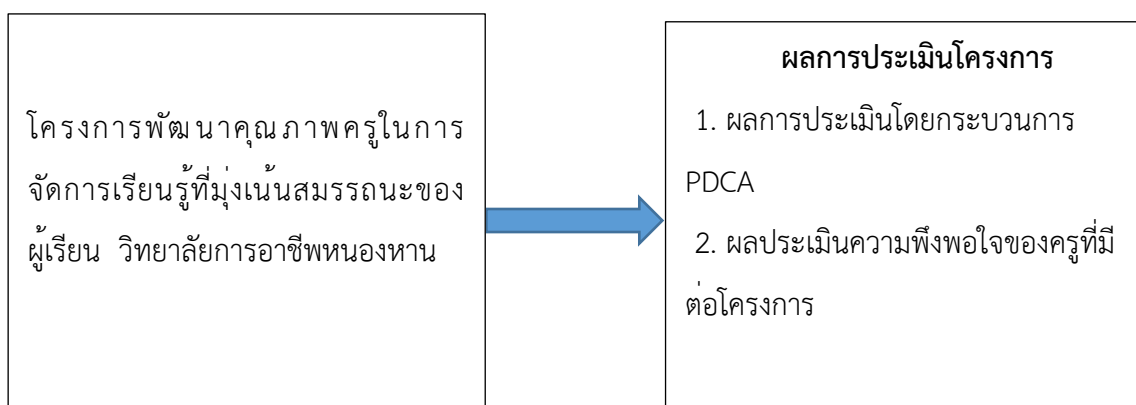
เซย์โบลด์ (Seibold. 2005: Abstract) ได้ศึกษาการพัฒนาวิชาชีพสำหรับครูกับการปรับปรุงการเรียนรู้ของนักเรียนโดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อตรวจสอบหลักฐานการประเมินผู้สอนจากการเรียนของนักเรียนและการปฏิบัติข้อตกลงในการสอนของครู การศึกษาเชิงชาติพันธุ์พรรณานี้ ตรวจสอบเอกสารที่เตรียมไว้ โดยไม่รู้จักชื่อผู้แต่งซึ่งเป็นครู 140 คน ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายขนาดใหญ่โรงเรียนหนึ่งในเมือง อันเป็นส่วนหนึ่งของการมีส่วนร่วมของครูเหล่านี้ในระยะเวลาการฝึกอบรมของครูประจำการทั้งโรงเรียนเป็นเวลาานานกว่าหนึ่งปีและเอกสารที่เตรียมโดยผู้ร่วมวิจัยคนสำคัญ จำนวน 12 คน ในการริเริ่มการพัฒนาวิชาชีพครูตามความสมัครใจเกี่ยวกับการสืบเสาะหาความรู้แบบร่วมมือ การวิจัยเชิงปฏิบัติการและการพัฒนาแฟ้มสะสมงาน ผลการศึกษาที่สำคัญ 3 ประการ ได้แก่ 1) กระบวนการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสืบเสาะหาความรู้แบบร่วมมือการวิจัยในชั้นเรียน และการพัฒนาแฟ้มสะสมงานของคณะกรรมการมาตรฐานการสอนตามวิชาชีพแห่งชาติตรงกับแนวทางของลักษณะสภาพแวดล้อมทางการเรียน และองค์กรวิชาชีพตามที่ผู้วิจัยหลายคนระบุไว้ 2) ครูที่มีประสบการณ์การเรียนรู้ทางวิชาชีพเหล่านี้ นำการปฏิบัติการสอนไปใช้ซึ่งทำให้ครูรู้จักนักเรียนของตนเองได้ดีขึ้น ใช้การประเมินการเรียนของนักเรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายและดำเนินการปรับเปลี่ยนการสอนที่ตรงประเด็นกับห้องเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและแสดงออก ซึ่งความมั่นใจที่เพิ่มขึ้นในด้านความสามารถที่จะแยกแยะการสอนและการประเมินสำหรับนักเรียนที่มีความแตกต่างกัน และ 3) ครูที่มีรูปแบบการพัฒนาวิชาชีพเหล่านี้ไม่ว่าครูใหม่หรือครูที่มีประสบการณ์มักจะมีควมลึกซึ้งในระดับการปฏิบัติเชิงสะท้อนที่อาศัยหลักฐานยืนยันเป็นฐานและขยายความเข้าใจของตนเองเกี่ยวกับการเรียนรู้ที่หลากหลาย

ทริฟ เลติเชีย (Trif Letitia, 2015: 216-217) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาวิชาชีพครู โดยจากการศึกษาได้อธิบายว่า ผู้จัดการฝึกอบรมครูครั้งแรกและต่อเนื่อง อาจใช้มาตรฐานการพัฒนาขอเสนอสำหรับการฝึกอบรมเบื้องต้นเพื่อตอบสนองและเติมเต็มข้อกำหนดที่บังคับใช้ที่ระบุไว้ในมาตรฐานการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่องของการฝึกอบรมต่างๆ ใบบริการเพื่อตอบสนองความจำเป็นต่าง ๆ ของครูผู้สอนในระบบที่มุ่งเน้นไปที่ทักษะการบังคับในมาตรฐานระดับวิชาชีพสำหรับครูผู้สอนในการศึกษา และการเสริมสร้างศักยภาพครูในการใช้มาตรฐานมืออาชีพนั้นเป็นเครื่องมือของการปรับปรุงคุณภาพของทางทฤษฎีและปฏิบัติให้เปี่ยมมืออาชีพ

6. กรอบแนวคิดในการประเมิน

จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพครูในการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นสมรรถนะของผู้เรียน วิทยาลัยการอาชีพหนองหาน อำเภอนองหาน จังหวัดอุดรธานี โดยมีกรอบแนวคิดดังนี้

กรอบแนวคิดการวิจัย โครงการพัฒนาคุณภาพครูในการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นสมรรถนะของผู้เรียนวิทยาลัยการอาชีพหนองหาน

ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดในการประเมิน